

Bestaande innovatieve intersectorale en beleidsdomeinoverschrijdende initiatieven

Hoe is deze lijst tot stand gekomen?

ToekomstZorg zette het afgelopen jaar in op een participatief traject met diverse stakeholders van over heel Vlaanderen, namelijk: gebruikers, informele zorgverleners, middenveld, intersectorale zorgaanbieders, innoverende zorgaanbieders, lokale actoren, mogelijkmakers. Tijdens zes regionale Toekomstverkenningen – één in elke Vlaamse provincie en één in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, vroegen we naar goede, bestaande, intersectorale praktijken. Op die manier krijgen we een beeld van de vele samenwerkingsinitiatieven die momenteel in het zorg- en ondersteuningslandschap bestaan.

De bondige omschrijving die bij elk initiatief wordt gegeven, is gebaseerd op de transcripten (uitgeschreven teksten op basis van de opgenomen gesprekken) en eventuele aanvullingen of aanpassingen op basis van de feedback uit de verschillende provinciale comités.

Deze lijst van initiatieven is niet volledig. Wél biedt het een inspirerende inkijk in wat er leeft aan intersectorale en beleidsdomeinoverschrijdende vernieuwing binnen zorg en ondersteuning.

Onze dank gaat uit naar een ieder die dit overzicht mee mogelijk maakte.

Bestaande innovatieve intersectorale en beleidsdomeinoverschrijdende initiatieven - PV West-Vlaanderen

Bestaat in:	Naam	Omschrijving
West-Vlaanderen	AI project (huisarts - WZC - AZ)	Een AI-tool koppelt woonzorgcentrum en huisarts, voert symptoomanalyse en evaluatie van de opnamenoodzaak uit. Voorkomt zo onnodige ziekenhuisopnames, emoties en telefonisch contact, en verhoogt zo zowel de efficiëntie als de kwaliteit van het zorgproces.
West-Vlaanderen	Brugwonen (Brugge)	In Brugge liep een proeftuinproject rond 'Wonen in de geestelijke gezondheidszorg', waarbij sociale huisvesting, gezinszorg en GGZ-specialisten samenwerkten. Met flexibele enveloppefinanciering kon elk vanuit eigen expertise bijdragen aan een intersectorale, buurtgerichte aanpak zonder strikte bestedingsregels.
West-Vlaanderen	Buurtbaar	Gemeenschapsgericht werken in een eerstelijnszone. Afstemming van beleidsplannen van een VAPH (Agentschap Personen met een Handicap) voorziening en de gemeente, om buurtgerichte werking te versterken en inclusie te stimuleren.
West-Vlaanderen	Buurtzorghuis (o.a. met Steunpunt Mantelzorg)	Buurtzorghuis verbindt formele zorg, burenhulp en mantelzorg via activiteiten en buurverbinder die noden detecteert en doorverwijst.
West-Vlaanderen	Capacity building	Met ESF-middelen begeleiden 10 organisaties samen mensen met complexe problemen (mentale beperking, dakloosheid, psychische kwetsbaarheid) die niet terecht kunnen in de reguliere hulpverlening. Hulpverleners volgen ongeveer veertien cliënten intensief, individueel en in groepen. Het doel is tewerkstelling, maar vooral zorg op maat voor deze 'zorgzoekers' die niet passen in het huidige systeem. De doelgroep is breder dan alleen jongeren.
West-Vlaanderen	Care Wingg	Mobiele, langdurige (tot 2 jaar) psychische zorg (en toeleiding naar andere nodige hulp) aan huis voor jongeren tot 23 jaar met complexe situatie en context. De begeleiding vindt plaats ongeacht waar de jongere verblijft.
West-Vlaanderen	Community building	Partnerschap tussen Kwaito, Cera en Ferm wil buurtondernemen stimuleren, zorg aan lokale economie koppelen en sociaal weefsel voor inclusie opbouwen.

Bestaande innovatieve intersectorale en beleidsdomeinoverschrijdende initiatieven - PV West-Vlaanderen

Bestaat in:	Naam	Omschrijving
West-Vlaanderen	Crisismedewerkers dak- en thuislozen	In Zuid-West-Vlaanderen zijn er crisismedewerkers voor dak- en thuislozen die reguliere verpleegkundigen ondersteunen bij crisissituaties.
West-Vlaanderen	Crosslink (van Wingg)	Crosslink biedt sectoroverschrijdende ondersteuning via team- en crisishulp, vorming, netwerktafels en cliëntoverleggen, om complexe casussen te begeleiden en samenwerking tussen onderwijs, jeugdzorg, VAPH en GGZ te versterken.
West-Vlaanderen	De Drie Wijzen (Kuurne)	Belevingswinkel/buurtpunt waar vrijwilligers en mensen met VAPH erkenning werken.
West-Vlaanderen	Delen van een locatie (Heilig Hart)	Bij het Heilig Hart bevinden een woonzorgcentrum, kinderdagverblijf en restaurant zich op één campus. Dit realiseert omgekeerde inclusie doordat ouderen zicht hebben op spelende kinderen.
West-Vlaanderen	Dementievriendelijke gemeente	Dementievriendelijke gemeente betreft formele, informele zorg en relevante actoren uit andere beleidsdomeinen via co-creatie een inclusieve gemeenschap te creëren.
West-Vlaanderen	Diabetesproject i-mens en AZ Groeninge (zorg op afstand)	Digitale opvolging waarbij diabetespatiënten hun parameters via een app doorgeven. Ze krijgen advies op afstand. Zorgt voor autonomie en empowerment.
West-Vlaanderen	Dorpspunten (de Lovie)	Een dorpspunt is een plek waar mensen elkaar kunnen ontmoeten en waar je kan deelnemen aan activiteiten (bv. haak- en breinamiddag). Het is een korte keten buurtwinkel. Veel producten zijn afkomstig van leveranciers in de buurt, soms rechtstreeks van het veld. Vanuit het dorpspunt worden ook diensten verleend zoals glasophaling en thuislevering. De spilfiguren zijn personen met een verstandelijke beperking, ondersteund door De Lovie vzw.

Bestaande innovatieve intersectorale en beleidsdomeinoverschrijdende initiatieven - PV West-Vlaanderen

Bestaat in:	Naam	Omschrijving
West-Vlaanderen	Dringend casusoverleg	Er wordt een snel digitaal casusoverleg georganiseerd om hulpverleners (OCMW, huisartsen en andere) bij complexe situaties binnen twee weken samen te brengen. Dit voorkomt dat zij vastlopen, bevordert samenwerking tussen sectoren en biedt directe steun.
West-Vlaanderen	E17 HOST-project	17 ziekenhuizen waarin samenwerking, expertisedeling, elkaar leren kennen,...gestimuleerd wordt, met nadruk op infectiebestrijding.
West-Vlaanderen	Geïntegreerde wijkgezondheidscentra of brede eerstelijnspraktijk (bv. Lijn 1 Kortrijk)	Huisartsen die zich gaan groeperen en hierbij verschillende disciplines meenemen. In Lijn 1 werken o.a. psycholoog, mondhygiënist, medisch pedicure en huisartsen.
West-Vlaanderen	Gele kaart	Zorgbehoevend persoon zet een gele kaart aan het raam. Wanneer een buur die dan ziet kan deze hulp bieden (bv. Het vuilnis buiten zetten).
West-Vlaanderen	Gelo+	Coacht organisaties om op hun beurt gezondheidsvaardigheden te coachen. Werkte samen met Logo en Thomas More Hogeschool aan een Train-de-trainer pakket.
West-Vlaanderen	Groep Gidts	Intersectorale organisatie die samenwerking zoekt tussen sociale economie, onderwijs en zorg. Werkt bv. samen met AZ Delta voor VAPH personen.
West-Vlaanderen	Iedereen telt (Expertisecentrum Dementie)	Piloten die het referentiekader dementie (persoonsgerichte benadering) in werking zetten.
West-Vlaanderen	Intersectoraal team Bijzondere jeugdzorg GGZ en VAPH	Zij ondersteunen organisaties in omgang met jongeren met gedragsproblemen.

Bestaande innovatieve intersectorale en beleidsdomeinoverschrijdende initiatieven - PV West-Vlaanderen

Bestaat in:	Naam	Omschrijving
West-Vlaanderen	Mobiel inzetten van personeel van Ona (Ontmoetend Actief)	Ona ontvangt financiering voor activering in werk, vrije tijd, ontmoeting en activiteiten, maar sloot na Covid zijn eigen centra en verkocht de panden. Medewerkers werken nu mobiel en sluiten aan bij bestaande lokale organisaties. Ze sluiten aan bij lokale dienstencentra, lokale vrijetijdsverenigingen,
West-Vlaanderen	Mobiele teams GGZ	Chronische en acute mobiele teams van de geestelijke gezondheid (GGZ). Men gaat mensen uitsturen in de thuiscontext maar ook ter ondersteuning in een woonzorgcentrum.
West-Vlaanderen	Mobiele zorgcontainers	Zorgcontainers die je in je tuin kan plaatsen, om verplaatsing naar een residentiële voorziening te vermijden.
West-Vlaanderen	Molenwijk St-Pieters Brugge	In Molenwijk huurt VAPH-organisatie Viro een afdeling in een woonzorgcentrum (Mintus-site). Nachtzorg gebeurt door een OCMW verpleegkundige. Daar worden VAPH-expertise en ouderenzorg gecombineerd, samenwerking en faciliteiten gedeeld.
West-Vlaanderen	Nestel (Auricula)	Integratie kinderopvang in CIG (Centrum Integrale Gezinszorg). Om het probleem op te lossen dat ouders niet begeleid kunnen worden omwille van een tekort aan kinderopvang wordt kinderopvang ter plaatse georganiseerd. Hier worden kwetsbare en minder kwetsbare gezinnen samen opgevangen.
West-Vlaanderen	Onco@home	Mensen met kanker krijgen hun oncologische behandeling thuis. De dag voor de chemokuur gaat thuisverpleging voor bloedafname en symptoomcontrole, zodat artsen de therapie kunnen bepalen. Patiënten en artsen waarderen het werken met vaste, kleine verpleegkundige teams.

Bestaande innovatieve intersectorale en beleidsdomeinoverschrijdende initiatieven - PV West-Vlaanderen

Bestaat in:	Naam	Omschrijving
West-Vlaanderen	Onthaal en consulttelefoon Wingg	Vraagverkenning door een multidisciplinair team in functie van een gedegen screening, indicatiestelling en toeleiding naar gespecialiseerde GGZ binnen het netwerk (CGG, CAR, Mobiel team langdurige zorg, Mobiel team Ampel WINGG, ambulante drughulpverlening). Bij gebrek aan een duidelijke behandelindicatie of geestelijke gezondheidsproblematiek kan verwezen worden naar het netwerk buiten de GGZ.
West-Vlaanderen	Ouderenbehoefteonderzoek en systematisch screenen van risicogroepen (D-Scope)	Proactief en preventief werken, door behoeften van ouderen in kaart te brengen (bv. project VUB in samenwerking met mutualiteit Wervik en Oostende) en dan bepaalde groepen systematisch screenen op kwetsbaarheden.
West-Vlaanderen	Personeel uit thuiszorg flexibel inzetten in WZC	Tijdens Covid mochten mensen uit gezinszorg die op dat moment weinig taken hebben, inspringen in woonzorgcentrum.
West-Vlaanderen	Personen uit bv. VAPH-sector die in WZC helpen.	Mensen uit de VAPH-sector bieden ondersteuning in woonzorgcentra, rekening houdend met hun kwetsbaarheid, door logistieke taken en gezelschap voor bewoners op te nemen.
West-Vlaanderen	Project de Brug (AZ Groeninge)	De Brug was een samenwerkingsverband voor geïntegreerde zorg voor chronisch zieken. Dit was 1 van de 12 pilootprojecten in België, erkend vanuit het RIZIV. Deze projecten zijn ondertussen afgelopen. De Brug was gekoppeld aan AZ Groeninge.
West-Vlaanderen	Psychiatrische thuiszorg aanwezig op spoeddienst	Een proefproject plaatst psychiatrische thuiszorg op de spoed als liaisonfiguren om direct hulp te bieden. Fysieke aanwezigheid in andere organisaties bevordert samenwerking en voorkomt gemiste hulp door bekomen van meer volledige informatie.

Bestaande innovatieve intersectorale en beleidsdomeinoverschrijdende initiatieven - PV West-Vlaanderen

Bestaat in:	Naam	Omschrijving
West-Vlaanderen	Samen Digitaal-AZ Groeninge ('zorg op afstand'-innovaties)	Zorg op afstand is ondersteuning via technologie, waarbij patiënten of mantelzorgers snel hulp of advies van zorgverleners krijgen zonder fysiek contact. Dit geeft mentale rust aan PZON en mantelzorger.
West-Vlaanderen	Samenwerking psychiatrisch verzorgingstehuis (GGZ) en de Lovie (VAPH)	Mobiele werking vanuit behandelingsgericht psychiatrisch verzorgingstehuis (PVT) bij mensen met een licht verstandelijke beperking.
West-Vlaanderen	Samenwerking Centra Ambulante Revalidatie (CAR) en kinderdagverblijven	Samenwerking waarbij kinderdagverblijven voorrang kregen bij Centrum Ambulante Revalidatie (CAR) en beroep konden doen op diens professionelen, zoals ergotherapeuten, logopedisten, kinesisten.
West-Vlaanderen	Samenwerking onderwijs en multifunctioneel centrum (MFC)	Dit initiatief betreft welzijn en onderwijs die samenwerken en zich samen inzetten voor de jongere met een beperking.
West-Vlaanderen	Samenwerking tussen Pottelberg Kortrijk en Oranjehuis vzw	Samenwerking tussen zorg- en welzijnsvoorzieningen en sociale huisvestingsmaatschappijen om kwetsbare bewoners langdurige, aanklampende ondersteuning te bieden, geïnspireerd op het housing first-principe.
West-Vlaanderen	Samenwerking voor ochtendzorg (bv. Ten Anker Waregem)	Dominiek Savio vzw - Wit-Gele Kruis - Familiezorg voor ochtendverzorging.
West-Vlaanderen	Schoolvervangende dagopvang (Ambrajage)	Project tegen schooluitval. Schoolvervangende dagopvang voor schoolverlaters, project van Ambrajage i.s.m. De Lovie, CAW, scholen, jeugdhulp de Loods, Overkop Huizen.
West-Vlaanderen	Sociale cohousing	VAPH en ouderenzorg: woonvormen in wijkontwikkeling. Ouderen en kwetsbare personen met beperking krijgen gezamenlijke ondersteuning. Dit bevordert interactie, kwaliteit en betaalbaarheid.
West-Vlaanderen	Talenten van vrijwilligers benutten (Mariësteden) en infrastructuur aanbieden	Sommige organisaties plaatsen vrijwilligers, zonder hun talenten te kennen terwijl anderen, zoals Mariësteden, talenten matchen voor meer kwaliteit.

Bestaande innovatieve intersectorale en beleidsdomeinoverschrijdende initiatieven - PV West-Vlaanderen

Bestaat in:	Naam	Omschrijving
West-Vlaanderen	Thuishospitalisatie	Kortere ligduur in het ziekenhuis realiseren door het inschakelen van thuiszorg.
West-Vlaanderen	Trajectbegeleiding/casemanagement door assistentiedienst	Aanbod van persoonlijke assistentie en trajectbegeleiding aan mensen thuis, over alle leeftijdsgroepen heen, om praktische hulp en coördinatie van zorg te voorzien. Samenwerking tussen diverse zorgactoren zorgt ervoor dat mensen langdurig thuis kunnen wonen, zelfs met grote zorgnoden.
West-Vlaanderen	Vroege Vogels	Samenwerking vanuit vzw de Brug voor mensen met NAH (niet-aangeboren hersenletsel): eerste en tweedelijnsorganisaties werken samen om goede informatiedoorstroom te voorzien. Ziekenfondsen doen beroep op artsen (voor expertise).
West-Vlaanderen	Wijkwerking/Buurtwerking/Zorgzame buurten	Buurt- en wijkwerkers voorzien een community health-aanpak op straat. Ze gaan mensen actief benaderen, gekoppeld aan een zorgzame buurt voor praktische maatschappelijke verbinding.
West-Vlaanderen	Wingg (Ampel)	Project waarbij 3 instellingen konden intekenen om GGZ-expertise in te roepen van een mobiele equipe voor jongeren tot 23 jaar.
West-Vlaanderen	Zij-instromers	Verschillende opleidingstrajecten om zorgverleners aan te trekken (project 600, werkplekleren, IKA, wijkwerk met VDAB...) vormen mits voldoende begeleiding een goede bron van gemotiveerde mensen.
West-Vlaanderen	Z-Plus beeldbellen	Via tablet of tv worden eenzame ouderen in contact gebracht met anderen, wat vereenzaming zou tegengaan.
Meerdere provincies	Abbyfield	Het initiatief ontwikkelt woonprojecten voor 50-plussers, gericht op samenleven, leren, investeren en gemeenschapsvorming met voorzieningen.

Bestaande innovatieve intersectorale en beleidsdomeinoverschrijdende initiatieven - PV West-Vlaanderen

Bestaat in:	Naam	Omschrijving
Meerdere provincies	Community Health Workers	Ervaringsdeskundigen die op straat mensen naar zorg toeleiden, outreachend en laagdrempelig naar persoon toegaan.
Meerdere provincies	De eerste 1000 dagen (incl. Born in Belgium)	Geïntegreerde zorg in eerste duizend dagen, met focus vanaf preconceptie, via interfederaal plan en eerstelijnszones.
Meerdere provincies	Dedicated Teams (Housing First)	Dedicated teams bestaan uit medewerkers van verschillende organisaties die samen een intersectoraal team vormen, gekoppeld aan hun moederorganisatie. Dit bundelt expertise over sectoren heen, vaak gefinancierd via een partner.
Meerdere provincies	Eerstelijnspsychologische functie (ELP)	Het netwerk voor geestelijke gezondheid (GGZ-netwerk) vereenvoudigt de toegang tot eerstelijnspsychologische zorg en gidst hulpzoekenden door het complex zorglandschap.
Meerdere provincies	Halt2Diabetes	Vroegdetectieprogramma voor diabetes, biedt snelle interventie om gezondheidsproblemen uit te stellen en langdurige impact te verminderen.
Meerdere provincies	Jobcoaches (Werkburo)	Vanuit Werkburo kunnen jobcoaches op maat ondersteunen bij tewerkstelling van personen met handicap. Ze koken bv. in de keuken van een woonzorgcentrum, kinderdagverblijf en ouderen komen daar eten, voorleesuurkje voor kinderen in woonzorgcentrum,...

Bestaande innovatieve intersectorale en beleidsdomeinoverschrijdende initiatieven - PV West-Vlaanderen

Bestaat in:	Naam	Omschrijving
Meerdere provincies	Straatverpleging (o.a. Oostende)	In Oostende zorgt het Wit-Gele Kruis voor straatverpleging met een mobiele verpleegkundige die geïntegreerd is in het GGZ-team. Deze verpleegkundige bezoekt dak- en thuislozen op straat, is aanwezig in opvangcentra en werkt samen met organisaties zoals Corias, Dokters van de Wereld en straathoekwerkers. Door de nauwe samenwerking weten medewerkers soms niet precies bij welke organisatie ze horen.
Meerdere provincies	Straatzorg (o.a. Kortrijk- Roeselare)	Gespecialiseerde thuis-/straatverpleegkundige werkt aanlampend tav dak-en thuislozen. Dit zorgt er soms voor dat mensen ingeschreven geraken bij de mutualiteit. In dezelfde context bestaat de straatpsycholoog. Dit is laagdrempelig en outreachend en verbetert toegang tot de zorg-en ondersteuning.
Buitenland	Collectief intergenerationeel wonen (NL)	Collectieve woonvorm in Culemborg (NL) waar studenten, werkenden en ouderen samenleven, elkaar ondersteunen en voorzieningen zoals winkel en café delen.
Buitenland	Participatief model van kinderopvang in combinatie met informele ondersteuning (NL)	In Nederland is kinderopvang participatief: ouders werken mee in crèche, ondersteunen taken en dit zorgt voor transparantie over wat er in de crèche gebeurt.